

prima instanță: V.Efros

dosarul nr. 2rh-359/15

instanța de apel: N.Traciuc, M.Anton, Iu.Cotruță

instanța de recurs: A.Cobăneanu, T.Chișca-Doneva, V.Clevadi

## Î N C H E I E R E

16 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător:

Judecători:

Valentina Clevadi

Ion Druță și Liliana Catan

examinând cererea de revizuire depusă de către Hortolomei Valerian,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Președintele Partidului Republican din Moldova Valerian Hortolomei și Prim adjunctul Președintelui Partidului Republican din Moldova Gheorghe Mîrzenco împotriva lui Andrei Stratan cu privire la anularea procesului – verbal al ședinței Congresului Extraordinar al Partidului Republican din Moldova,

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 15 octombrie 2015, prin care recursul declarat de către Hortolomei Valerian a fost considerat inadmisibil,

### c o n s t a t ă:

La 10 decembrie 2012, Președintele Partidului Republican din Moldova Valerian Hortolomei și Prim adjunctul Președintelui Partidului Republican din Moldova Gheorghe Mîrzenco au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Stratan cu privire la anularea procesului – verbal al ședinței Congresului Extraordinar al Partidului Republican din Moldova.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că Congresul Extraordinar al Partidului Republican din Moldova din 03 octombrie 2010, care a fost convocat de Andrei Stratan, a fost organizat cu încălcarea Statutului Partidului Republican din Moldova și anume, a prevederilor art. 10 pct. 7, care prevede că Congresul Extraordinar al partidului se convoacă la cererea președintelui partidului la decizia Biroului Permanent al Partidului Republican din Moldova.

Afirmă că în realitate Congresul a fost convocat de Andrei Stratan, care la moment nu avea calitatea de membru al Partidului Republican din Moldova și de președinte al acestui partid, deoarece a fost destituit din funcția vizată prin hotărârea Consiliului Coordonator din 02 octombrie 2010.

Susțin reclamanții că Congresul enunțat a fost convocat fără decizia obligatorie a Biroului Permanent, unde trebuia confirmată ordinea de zi a congresului, reprezentativa delegațiilor de congres în raport cu numărul membrilor de partid care pot fi prezenți la congres. Astfel, invocă că potrivit art. 18 p. d) din

Legea privind partidele politice din 2008, numărul minim de membri ai PRM în organizațiile teritoriale în RM, trebuie să fie nu mai puțin de 120 membri, care pot fi reprezentați de un delegat la congresul PRM, care trebuiau să fie aleși la ședințele organizațiilor teritoriale, iar procesele – verbale ale acestor ședințe trebuiau să fie prezentate la ședința congresului Comisiei de validare în componența Irinei Rîbac, care este președintele comisiei și membrii comisiei Mihai Lașcu și Rodica Elița.

Contrar acestor circumstanțe, procesele – verbale vizate n-au fost prezentate Comisiei de validare, ceea ce presupune că delegațiile acestui congres nu au fost împuternicite să participe la congres.

Mai mult ca atât invocă că, procesele – verbale respective nu au fost prezentate și examinate în termen de 30 zile după congres la Ministerul Justiției al RM, fapt care este obligatoriu și n-au fost examinate nici la ședințele Curții de Apel din 18 octombrie 2010 și Curții Supreme de Justiție din 25 octombrie 2010 și ulterior nici la ședințele Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2011 și 17 noiembrie 2011.

Indică că lipsa acestor documente confirmă că, Andrei Stratan nu era și nici nu este membru al PRM, iar hotărârea prin care Andrei Stratan a fost desemnat în funcția de președinte este una ilegală, deoarece Congresul Extraordinar din 03 octombrie 2010, a fost convocat de o persoană neîmputernicită și organizată cu o mulțime de falsificări procedurale.

Consideră că în astfel de împrejurări s-a făcut un atac asupra conducerii Partidului Republican din Moldova, deoarece în realitate despre convocarea congresului din 03 octombrie 2010, Consiliul Coordonator și Biroul Permanent nu au fost informați.

Totodată, reclamanții indică că, Partidul Republican a înaintat spre examinare două demersuri din 03 noiembrie 2010 privind excluderea din Registru partidelor a lui Andrei Stratan, din calitatea de președinte al PRM și din 04 noiembrie 2010, privind anularea documentelor Congresului PRM din 03 octombrie 2010.

Prin răspunsul Ministerului Justiției al RM din 07 decembrie 2010, a fost atenționat că, „modificări la actele de constituire ale Partidului Republican din Moldova în temeiul hotărârilor adoptate de Congresul partidului din 03 octombrie 2010 nu au fost adoptate, contrar afirmațiilor în demers”.

În acest context, reclamanții sunt de opinia că Ministerul Justiției al RM nu a examinat hotărârile Congresului PRM din 03 octombrie 2010, care s-a petrecut ilegal, contrar prevederilor Statutului PRM, în termen de 30 zile și, respectiv, hotărârile Congresului nu au fost legalizate.

Solicită reclamanții, anularea integrală a procesului verbal al ședinței Congresului Extraordinar al Partidului Republican din Moldova din 03 octombrie 2010 prin care Andrei Stratan a fost desemnat în funcția de președinte al Partidului Republican din Moldova contrar statutului PRM (art. 11, p.1).

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 16 aprilie 2013, cererea de chemare în judecată înaintată de Valerian Hortolomei și Gheorghe Mîrzenco a fost scoasă de pe rol ca fiind înaintată de către persoane neîmputernicite.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2013, a fost admis recursul declarat de Valerian Hortolomei, casată integral încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 16 aprilie 2013, pricina fiind remisă la rejudecare pentru examinarea cauzei în fond.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2013, cererea de revizuire depusă de Andrei Stratan împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2013 a fost respinsă ca fiind inadmisibilă.

Prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 11 iunie 2014 a fost respins recursul declarat de către Andrei Stratan, fiind menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2013.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 februarie 2015, cererea de chemare în judecată înaintată de către Președintele Partidului Republican din Moldova Valerian Hortolomei și Prim adjunctul Președintelui Partidului Republican din Moldova Gheorghe Mîrzenco a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2015, a fost respins apelul declarat de către Valerian Hortolomei, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 februarie 2015.

Invocînd ilegalitatea actelor judecătorești enunțate, la 03 august 2015, Hortolomei Valerian a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2015, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea privind anularea integrală a procesului – verbal al ședinței Congresului Extraordinar al Partidului Republican din Moldova din 03 octombrie 2010 să fie admisă în sensul declarat.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 15 octombrie 2015, cererea de recurs depusă de către Hortolomei Valerian a fost considerată inadmisibilă.

La 02 noiembrie 2015, Hortolomei Valerian a depus o cerere de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 15 octombrie 2015, solicitînd instanței de revizuire casarea deciziei și dispunerea reexaminării cauzei.

În motivarea cererii, revizuentul a invocat prevederile art. 449 lit. b) CPC, în sensul că i-a devenit cunoscute circumstanțe esențiale ale pricinii, care influențează soluția, despre care nu a avut cunoștință la data examinării cauzei. La fel, drept temei pentru revizuire a invocat și prevederile art.449 lit. c) CPC, precum că, instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

În conformitate cu art.452 alin.alin. (1) și (3) CPC al RM, instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor, însă nu împiedică examinarea cererii de revizuire.

În conformitate cu art.444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Conform art.6 alin. (7) din Legea privind actele legislative nr.780 din 27.12.2001, în cazul în care între două acte legislative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme ce promovează soluții diferite asupra aceluiași obiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior.

Coraborînd prevederile art.452 alin.(1) CPC al RM cu art.444 CPC, care este modificat printr-o Lege posterioară ce promovează soluții diferite privitor la citarea și participarea părților, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a examina cererea de revizuire în lipsa participanților potrivit regulilor de examinare a recursului

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 453 alin. (l) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC și anexându-se probele ce le confirmă.

Colegiul menționează că, revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată. Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 CPC care poartă un caracter exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul relevă că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către instanța inferioară a normelor de drept material și procesual în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat, or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul trebuie să fie invocate temeiurile prevăzute de către art. 449 CPC și prezentate circumstanțele sau faptele existente obiectiv pentru declararea revizuirii confirmate în fața instanței prin prezentarea unor probe concludente.

Din conținutul cererii de revizuire depuse de către Hortolomei Valerian rezultă că, revizuentul a invocat drept temei de revizuire prevederile art. 449 lit. lit. b) și c) CPC.

În acest context, Colegiul reiterează că, potrivit art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În interpretarea corectă a prevederii enunțate, instanța de revizuire relevă că, circumstanțele sau faptele menționate, trebuiau să existe obiectiv pînă la pronunțarea hotărârii, iar revizuentul nu putea ști despre aceste circumstanțe anterior pronunțării hotărârii, revizuirea căreia se atacă.

Cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că cele invocate de către revizuent în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute

de art. 449 lit. b) CPC, or faptele invocate trebuie să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată și să existe obiectiv pînă la pronunțarea hotărârii, fapt ce la caz nu se atestă.

Sunt irelevante pentru admiterea cererii de revizuire și retractarea deciziei irevocabile argumentele revizuentului Hortolomei Valerian, expuse în prezenta cerere de revizuire precum că, la caz, circumstanța nouă care ar permite revizuirea procesului și pronunțarea unei noi hotărâri, ar constitui faptele juridice și anume materialele Congresului PRM din 03.10.2010 devenind recunoscute prin folosirea listei Consiliului Coordonator al PRM la 15.10.2015.

Or, recurentul – revizuent Hortolomei Valerian nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării pricinii a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanța și faptele enunțate pentru soluționarea pricinii, inclusiv și pentru obținerea actelor prezentate ca temei de depunere a cererii de revizuire, condiție însă care este direct impusă prin lege. Deci, circumstanțele enunțate nu constituie circumstanțe noi care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului.

Referitor la celelalte argumente invocate de către revizuent în susținerea cererii de revizuire, Colegiul remarcă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) CPC, or, dezacordul revizuentului Hortolomei Valerian cu încheierea instanței de recurs din 15.10.2015 a cărei revizuire este solicitată, nu poate constitui temei de revizuire în baza art.449 lit. b) CPC.

Cît privește cel de-al doilea temei de revizuire invocat de către Hortolomei Valerian în cererea de revizuire – art. 449 lit. c) CPC care indică expres că, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces, iar pentru a redeschide procesul în baza acestui temei, trebuie prezentate probe pertinente și concludente, iar instanța urmează să constate dacă prin hotărârea supusă revizuirii, persoanei implicate în proces, i-au fost încălcate aceste drepturi, condiții ce nu sunt întrunite în prezenta speță, precum că, pricina a fost examinată în absența Prim adjunctul Președintelui Partidului Republican din Moldova Gheorghe Mîrzenco, care nu s-a prezentat în ședința de judecată din motive ce nu-i pot fi imputate și anume pentru că nu a fost legal citat despre data, ora și locul ședinței de judecată, ceea ce denotă că, instanța de apel nu i-a asigurat respectarea principiului disponibilității în drepturi a părților la proces, iar drept consecință dînsul a fost privat de posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția procesuală în cadrul procesului de judecată în recurs, acestea nu pot constitui temei pentru revizuirea încheierii instanței de recurs și redeschiderea procesului, în temeiul art. 449 lit. c) CPC, or, actele cauzei atestă contrariul (vol.III, f.d.197).

Sub acest aspect, instanța de revizuire remarcă că, cele invocate de către revizuent în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. c) CPC, deoarece în prezenta speță asemenea circumstanțe nu se atestă.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, revizuirea este o cale de retractare a hotărârii și nu de reformare. În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârii adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute

de lege are loc redeschiderea procesului și aceste temeiuri trebuie să fie obiective, reale și legale, ce s-ar încadra în prevederile art. 449 CPC RM, de asemenea, aceste temeiuri urmează a fi aplicate așa cum le-a determinat norma juridică respectivă.

Iar, o cerere care nu conține aceste temeiuri nu poate fi examinată ca cerere de revizuire, fiind inadmisibilă încercarea de rediscutare a unei hotărâri irevocabile.

Prin urmare, cererea lui Hortolomei Valerian privind revizuirea încheierii Curții Supreme de Justiție din 15 octombrie 2015 nu se încadrează în prevederile legale enunțate și urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, or, admiterea cererii de revizuire în împrejurările reținute va constitui incontestabil o încălcare a principiului securității raporturilor juridice, ceea ce este inadmisibil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene pentru Drepturile Omului din 06 decembrie 2005 pe cazul Popov (2) contra Moldovei nr. 19960/04.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, motivele invocate în cererea de revizuire nu se încadrează în temeiurile art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, 453 alin.(1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

#### d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Hortolomei Valerian împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 15 octombrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Președintele Partidului Republican din Moldova Valerian Hortolomei și Prim adjunctul Președintelui Partidului Republican din Moldova Gheorghe Mîrzenco împotriva lui Andrei Stratan cu privire la anularea procesului – verbal al ședinței Congresului Extraordinar al Partidului Republican din Moldova.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,  
judecătorul

Valentina Clevadi

Judecătorii

Ion Druță

Liliana Catan